

Zienswijze

Concept jaarrekening 2018 en concept begroting 2020 WOZL

1. Doel, Samenvatting en Zienswijze

Het Algemeen Bestuur van het Werkvoorzieningschap Oostelijk Zuid-Limburg (WOZL) biedt twee documenten aan:

- Ter kennisname de in de vergadering van 28 maart 2019 goedgekeurde conceptjaarrekening 2018 alsmede het voorstel van resultaatbestemming en
- De conceptbegroting 2020 en de meerjarenraming 2021-2023. Deze conceptbegroting wordt voor een zienswijze aangeboden aan de raden van de deelnemende gemeenten

In de vergadering van het Algemeen Bestuur van 11 juli zullen de jaarrekening 2018 en de begroting 2020 (incl. de meerjarenraming 2021-2023) inclusief de ingediende zienswijzen behandeld worden.

Conceptjaarrekening 2018.

Blijkens de jaarrekening 2018 ontvangt de gemeente Valkenburg aan de Geul een bedrag ad. € 30.572 terug. In dit bedrag is begrepen het aandeel in het meevallend exploitatietekort, een lagere bijdrage als gevolg van lagere kosten en het beter dan geraamd resultaat van WSP Parkstad. De eindafrekening van de gerealiseerde arbeidsjaren is niet in bovenstaande bedragen begrepen. Deze afrekening leidt eveneens tot een terugbetaling aan de gemeente en bedraagt voor Valkenburg aan de Geul € 11.522. Het totaalbedrag dat de gemeente terugontvangt over 2018 bedraagt € 42.094. Met deze restitutie is in de gemeentelijke concept-jaarstukken 2018 rekening gehouden.

Conceptbegroting 2020

De bijdrage van de deelnemende gemeenten valt uiteen in drie onderdelen:

1. Geraamde bijdrage gemeente Valkenburg aan de Geul in de tekortfinanciering GR WOZL bedraagt € 67.154;
2. Geraamd aandeel Valkenburg aan de Geul in de subsidiebijdrage is € 1.440.588;
3. Geraamde bijdrage van Valkenburg aan de Geul aan WSP Parkstad voor uitvoering WSW bedraagt € 229.117.

Totale geraamde bijdrage aan de GR WOZL 2020 voor gemeente Valkenburg aan de Geul is € 1.736.859. De totale bijdragen van alle deelnemende gemeenten in de tekortfinanciering en de algemene financieringsmiddelen (1), de rijkssubsidie (2) en het aandeel van Heuvelland in WSP van Wozl vanuit de deelnemende gemeenten (3) daalt in 2020 t.o.v. de 1ste begrotingswijziging 2019 met € 4.732.060 tot € 77.362.442.

Wij stellen voor om een positieve zienswijze af te geven ten aanzien van de conceptbegroting 2020 incl. meerjarenraming 2021-2023, met in achtneming van de navolgende opmerkingen:

- Het ziekteverzuim is te hoog. Ontplooï acties om dit terug te dringen.
- Aandacht voor de doorstroom van 'beschut' naar (groeps-)detachering en voorkom dat medewerkers terugkeren van detachering naar de beschutte werkomgeving. Denk daarbij aan maatwerkbegeleiding, jobcarving en intensieve samenwerking met werkgevers (werkgeversarrangementen).
- Verhogen van de uitstroom naar reguliere betaalde banen.
- Zo mogelijk voorkomen van een verdringing van bij uitstroom vrijkomende WSW-arbeitsplaatsen door werkplekken voor medewerkers uit de Participatiewet.

- Verlagen van de uitvoeringskosten en bedrijfsvoeringskosten en het bewaken van de balans van de omvang van het apparaat met de afnemende WSW-populatie als gevolg van de natuurlijke uitstroom van de WSW-ers.
- Verbeteren van de toegevoegde waarde (rendement) van de werkzaamheden bij Detacheringen en mogelijk bij Beschut 2.0.
- Deze opsomming laat onverlet dat verwacht mag worden dat de GR alles in het werk stelt om de kosten op een verantwoorde manier te verlagen, de opbrengsten te optimaliseren en de tekorten op de uitvoering van de WSW te beheersen en terug te dringen.

2. Situatie / Aanleiding / Probleem

De jaarrekening wordt ter kennisname aan de deelnemende gemeenten aangeboden. Het Algemeen Bestuur stelt de jaarrekening vast.

Voordat de begroting in het Algemeen Bestuur behandeld wordt, dient deze voor een zienswijze aan de gemeenten aangeboden te worden. Het Dagelijks Bestuur stelt jaarlijks een ontwerpbegroting van baten en lasten op, voorzien van een toelichting en zendt dit ontwerp 8 weken voordat zij aan het Algemeen Bestuur wordt aangeboden toe aan de raden van de gemeenten. De raden van de gemeenten kunnen bij het Dagelijks Bestuur hun zienswijze over de ontwerpbegroting naar voren brengen. Het Dagelijks Bestuur voegt de commentaren waarin de zienswijzen zijn vevat bij de ontwerpbegroting, zoals deze aan het Algemeen Bestuur wordt aangeboden.

3. Relatie met bestaand beleid

Onze gemeente neemt deel in de gemeenschappelijke regeling Werkvoorzieningschap Oostelijk Zuid-Limburg. Het doel van deze GR luidt:

- a) Het voorzien in en het bieden van passende werkgelegenheid en arbeidsrevalidatie aan ingezetenen, die blijkens een door het UWV afgegeven (her)indicatiebeschikking uitsluitend onder aangepaste omstandigheden tot regelmatige arbeid in staat zijn.
- b) Uitvoering geven aan de door de deelnemende gemeenten opgedragen werkzaamheden in het kader van de Participatiewet.

Gerealiseerde beleidspunten uit de jaarrekening 2018

- In 2018 is een verlies voor financiering en algemene dekkingsmiddelen gerealiseerd van € 2.294.000. Begroot was € 2.854.000. Dit is een verbetering van € 560.000 (19,6%). In lijn met de acties van voorgaande jaren is ook in 2018 gestreefd naar het beperken van de tekortfinanciering zonder aan kwaliteit van de uitvoering van de WSW in te boeten. Door het ontbreken van nieuwe instroom, de ouder wordende doelgroep en de hierdoor toenemende beperkingen wordt dit steeds moeilijker.
- De taakstelling WSW-arbeidsjaren (aj in 2018 bedroeg 3.312,9. De realisatie bedraagt 3.299,21 (99,6%), een geringe (13,68 aj) afwijking.
- Duurzame plaatsingen op passend werk met bijpassend rendement:
 - Begeleid werken 3%
 - Individueel gedetacheerd: 39%
 - Groepsdetachering: 39%
 - Groepsdetachering op locatie: 5%
 - Beschermd/Beschut: 14%
- Eind 2018 zijn 3.081,73 aj's geplaatst in groeps- of individuele detacheringen en interne detachering (waarvan 256,06 aj's geplaatst zijn bij WOZL Beschut 2.0 BV en ongeveer 250 bij de Interne Werkplaats).

- De uitstroom in 2018 was 190 (2017: 249) personen. 61% van de uitstroom betrof (vroeg-)pensionering dan wel overlijden. De schatting voor uitstroom voor 2018 was 197 personen (vlgs. Ondernemingsplan 2018).
- Maximaal mogelijk detacheren: de doorstroom van beschut naar detachering was in 2018 begroot op 75 fte. De realisatie bedroeg in 2018 36 fte (afwijking: 52%). Deze tegenvaller heeft diverse oorzaken, o.a. het vinden van passend werk en de terugkeer van gedetacheerden naar Beschut.
- Het aantal plaatsingen bij IDT was begroot op 175. Gerealiseerd zijn 189 plaatsingen, een plus van 8%.
- Het ziekteverzuim in 2018 was 15,49% en is hoger dan de taakstelling van 15%. Er zijn een 10-tal acties uitgezet, die gericht zijn op het terugdringen (pag. 19 Jaarrekening 2018).
- Ongeveer 78% (2017: 74%) van de bezetting is 45 jaar en ouder.
- Geen eigen risicovolle en kapitaalintensieve activiteiten: de voorgenomen vervreemding van het onderdeel Draadbomen is in 2018 niet afgerond. Per 1-2-2019 heeft dit zijn beslag gekregen.
- Zo klein mogelijke beschutte werkomgeving: in 2018 zijn 256 aj's actief in de beschutte werkomgeving bij WOZL Beschut 2.0. Bij RELIM en de Werkmeester zijn 125 aj's actief. Totaal beschutte werkomgeving intern en extern: 381 aj's (afrondding)
- De marktbenadering wordt volledig verzorgd door de GR WSP Parkstad (aan deze GR neemt onze gemeente niet deel. Voor deze activiteiten neemt onze gemeente deel aan Podium24).
- Het onderdeel Detachering sluit naadloos aan bij WSP Parkstad. WSP Parkstad Detachering is in 2018 volledig geïntegreerd. De structuur van de 2 GR-en wordt vereenvoudigd. De effectuering o.a. in de vorm van een aandelenoverdracht van de diverse BV's naar de GR WSP Parkstad zal in 2019 afgerond worden.
- Bij de jaarrekeningen van de GR WOZL en de GR WSP Parkstad is de goedkeurende accountantsverklaring gevoegd. Deze verklaart dat de jaarrekening een getrouw beeld geeft van zowel de baten en lasten als de activa en de passiva en dat de verantwoording van de baten en lasten en de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

4. Gewenst beleid en mogelijke opties

De GR WOZL geeft uitvoering aan haar taken via WOZL Beschut 2.0 en de uitvoeringsorganisaties GR WSP Parkstad, RELIM, Transfer Werkt en de Werkmeester. (De heuvelandgemeenten nemen niet deel in de GR WSP Parkstad. Voor de activiteiten, die WSP uitvoert voor WOZL, wordt door WOZL een vergoeding betaald aan WSP).

Op korte termijn is het beleid erop gericht de werkgelegenheid voor de WSW te bestendigen en de uitvoering ervan zo effectief en efficiënt mogelijk in te richten.

Visie, doelstellingen en toekomst

1. zorg voor duurzame plaatsingen op passend werk met een bijpassend rendement, waardoor de tekortfinanciering voor gemeenten zoveel als mogelijk wordt beperkt;
2. het creëren van een veilige en passende werkomgeving voor de medewerkers die op beschut werk binnen de 'eigen muren' van de uitvoeringsorganisaties zijn aangewezen en beperk deze groep zoveel als mogelijk;
3. de GR WOZL bestuurt zelf de uitvoeringsorganisatie WOZL Beschut 2.0 BV;
4. de marktbenadering vindt plaats door het Werkgevers Servicepunt Parkstad (WSP Parkstad, front- en backoffice) en i.s.m. de lokale/regionale sociale diensten. De focus is volledig gericht op detachering op de regionale arbeidsmarkt Oostelijk Zuid Limburg;

5. Realiseren van zoveel mogelijk detachingsplekken bij reguliere werkgevers, zowel op individuele basis als in groepen;
6. De GR WOZL is de formeel en materieel werkgever van de WSW-medewerkers.

De ontwikkeling van het subsidiebedrag 2020-2023 per arbeidsjaar: (bron: meicirculaire 2018)

- 2019 € 24.939
- 2020 € 24.539
- 2021 € 24.897
- 2022 € 25.234
- 2023 € 25.629

Ten opzichte van 2019 daalt het subsidie met afgerond € 1,2 mln. als gevolg van de verlaging van het rijkssubsidie. Onverkort blijft de uitdaging voor GR WOZL, het WSP en de uitvoeringsorganisaties om deze sterk verminderde subsidiebijdrage zo goed als mogelijk op te vangen.

Het geschatte aantal arbeidsjaren per 1-1-2020 is 3.059,93. Voor Valkenburg aan de Geul is 59,30 aj geschat. Het relatieve aandeel 2020 van Valkenburg aan de Geul in het exploitatieresultaat (aandeel in tekortfinanciering en algemene dekkingsmiddelen) en doorbetaling rijkssubsidie is 59,30/3059,93 oftewel 1,93795%.

KPI: Dashboard

De begroting 2020 is gebaseerd op de onderstaande KPI's (key performance indicators).

KPI: Bijdrage gemeenten

De begrote bijdrage 2020 in de tekortfinanciering bedraagt € 3.465.237 (aandeel Valkenburg aan de Geul € 67.154). De doorbetaling van het rijkssubsidie is begroot op € 73.141.494. Het aandeel van Valkenburg aan de Geul hierin bedraagt € 1.440.588. Daarbij komt nog de bijdrage, die de heuvelandgemeenten via WOZL vergoeden aan het WSP ad € 755.711 (aandeel Valkenburg aan de Geul € 229.117). Totaal geraamde bijdrage Valkenburg aan de Geul is € 1.736.859.

KPI: resultaat

Ten opzichte van de 1ste begrotingswijziging 2019 neemt het verwachte resultaat 2020 voor tekortfinanciering en algemene dekkingsmiddelen toe met € 244.889 tot -/- € 3.465.237

KPI: Doorstroom van Beschut naar Detachering

In de begroting 2020 is geen rekening gehouden met een doorstroom van Beschut naar Detachering.

KPI: Terugstroom van detachering naar beschut

In de begroting 2020 is rekening gehouden met een terugstroom van 12 fte van Detachering naar Beschut 2.0.

KPI: Terugstroom van Relim en de Werkmeester naar WOZL

In de begroting 2020 is rekening gehouden met een terugstroom van Relim en de Werkmeester naar Beschut 11 AJ.

KPI: Uitstroom op basis van natuurlijk verloop

In de begroting 2020 wordt uitgegaan van een uitstroom op jaarbasis 153 arbeidsjaren.

KPI: realisatie van de fictieve WSW taakstelling

In de begroting 2020 bedraagt de doelstelling voor de op jaarbasis gemiddeld te realiseren WSW-arbeidsjaren (AJ) 2.980,62 (2019: 3.133,28).

5. Samenwerking

Onze gemeente werkt in deze GR samen met de gemeenten Gulpen-Wittem en Vaals en de zeven Parkstadgemeenten.

6. Financiën

Jaarrekening 2018:

Blijkens de jaarrekening 2018 ontvangt de gemeente Valkenburg aan de Geul een bedrag ad. € 30.572 terug. In dit bedrag is begrepen het aandeel in het meevallend exploitatietekort en een lagere bijdrage als gevolg van lagere kosten en het beter dan geraamd resultaat van WSP Parkstad. De eindafrekening van de gerealiseerde arbeidsjaren is niet in bovenstaande bedragen begrepen. Deze afrekening leidt tot een terugbetaling aan de gemeente en bedraagt voor Valkenburg aan de Geul € 11.522.

Het meevallend exploitatietekort is voor het grootste gedeelte een gevolg van lagere personeelskosten, een lagere bijdrage aan RELIM, lagere kosten per arbeidsjaar in het begeleide werken, een kostenreductie en hogere omzet bij Beschut 2.0, het niet invullen van vacatureruimte en lagere bedrijfskosten bij WSP, een verbetering van het subsidieresultaat, op onderdelen een verslechtering van het operationeel resultaat, een vrijval van een voorziening en een niet begrote uitgave i.v.m. in de toekomst te betalen verloftegoeden voor medewerkers met een zgn. 'slapend' dienstverband.

Het nadelig resultaat WSP over 2018 bedraagt € 8.553.000. Ten opzichte van de 1ste begrotingswijziging 2018 een verbetering van € 1.186.000.

Het totaalbedrag dat de gemeente terugontvangt over 2018 bedraagt voor Valkenburg aan de Geul € 42.094. Met deze restitutie is in de gemeentelijke concept-jaarstukken 2018 rekening gehouden.

Begroting 2020:

Uitgangspunten:

- Koers cf IROKO-rapport en beleidskaders Arbeidsmarktbeleid Parkstad Limburg 2016-2020;
- Loonsom gebaseerd op huidige cao WSW 2016-2018;
- Voortborduren op de uitgangspunten en de meerjarenraming 2020-2022 en de 1ste begrotingswijziging 2019;
- Geen rekening gehouden met de verkoop van percelen grond te Kerkrade;
- De begroting van WSP Parkstad voor de uitvoering van de WSW in opdracht van de GR WOZL.

De totale bijdragen van alle deelnemende gemeenten in de tekortfinanciering en de algemene financieringsmiddelen, de rijkssubsidie en het aandeel van Heuvelland in WSP van WoZL daalt in 2020 t.o.v. de 1ste begrotingswijziging 2019 met € 4.732.060 tot € 77.362.442.

Dit is o.a. een gevolg van een forse afname van het rijkssubsidiebedrag en de afname van de SW-populatie. Het aantal tewerk te stellen WSW-ers in 2020 bedraagt gemiddeld 2.980,62 aj, een daling van 152,66 aj t.o.v. 2019. (Valkenburg aan de Geul: 3,58 aj). Het rijkssubsidie per AJ 2020 wordt geraamd op € 24.539, een verlaging van € 400,00 t.o.v. 2019. Per saldo (afname AJ's en daling subsidiebedrag per AJ) daalt het subsidie met afgerond € 5 mln. als gevolg van een afname van het aantal SW-ers en de daling van het rijkssubsidie.

Voor de loonkostenontwikkeling WSW 2020 is uitgegaan van de cao WSW 2016-2018. De loonprijsontwikkeling is ingeschat op 0%. De gevolgen van het afsluiten van een nieuwe cao voor 2019 e.v. jaren kan grote gevolgen hebben voor de hoogte van de loonkosten WSW. Voor periodieke verhogingen en verwachte WML-stijging is uitgegaan van 0,5% van de loonsom.

De Heuvelandgemeenten nemen niet deel aan de GR WSP Parkstad. Omdat de begroting van WSP gevolgen heeft voor de hoogte van de gemeentelijke bijdrage aan WOZL wordt onderstaand ingegaan op deze begroting.

De begroting van de GR WSP Parkstad heeft betrekking op de dochtermaatschappijen WOZL 1BV, WSP Parkstad Detacheringen BV, WSP Parkstad ondersteuning BV en Beschut OZL BV (draadboomactiviteiten). De financiering en algemene middelen vanuit de deelnemende gemeenten in de begroting 2020 van WSP Parkstad stijgt met € 400.000 (vlg. 1ste begrotingswijziging 2019) tot € 12.790.000. Ten opzichte van de 1ste begrotingswijziging 2019 is er geen nieuwe informatie, die van wezenlijke invloed is op de begrotingsuitkomst. De belangrijkste oorzaak is gelegen in de korting op het subsidiebedrag per arbeidsjaar (aj).

Samenvattend:

- Bijdrage gemeente Valkenburg aan de Geul in de tekortfinanciering GR WOZL bedraagt € 67.154;
- Aandeel Valkenburg aan de Geul in de subsidiebijdrage is € 1.440.588;
- De bijdrage van Valkenburg aan de Geul aan WSP Parkstad voor uitvoering WSW bedraagt € 229.117.

Totale bijdrage aan de GR WOZL 2020 Valkenburg aan de Geul bedraagt € 1.736.859.

Meerjarenraming 2021-2023:

Het verloop van de tekortfinanciering en de algemene financieringsmiddelen WOZL, de bijdrage van de heuvelandgemeenten in de kosten WSP en de subsidiebijdrage ziet er als volgt uit:

	WOZL	WSP	Rijkssubsidie	Aandeel Valkenburg aan de Geul
2019	€ 3.220.348	€ 733.353	€ 78.140.801	€ 1.845.245
2020	€ 3.465.237	€ 755.711	€ 73.141.494	€ 1.736.859
2021	€ 3.474.260	€ 681.392	€ 70.621.286	€ 1.717.449
2022	€ 3.487.422	€ 637.776	€ 67.875.743	€ 1.686.302
2023	€ 3.411.441	€ 573.118	€ 64.679.078	€ 1.635.120

De voorgestelde bijdragen passen per saldo binnen de voor WOZL/WSP beschikbare budgetten in de gemeentebegroting. De afwijkingen zullen verrekend worden met de taakstelling sociaal domein.

Toelichting.

Het operationeel resultaat van Beschut 2.0 blijft ongewijzigd.

Er is geen rekening gehouden met cao-loonkosten stijging.

Er is geen LPO-stijging (loon- prijsstijging) opgenomen.

Wel is er rekening gehouden met stijging loonkosten met 0,5% voor periodieke verhogingen etc.

Bezetting overhead is ongewijzigd.

Verwacht wordt een dalende omzet bij Detacheringen als gevolg van afname WSW-populatie (kwantitatief en kwalitatief).

Vanaf 2021 is de verwachting dat de subsidiekorting stopt (meicirculaire 2018 ministerie van BZK) en het rijkssubsidie toeneemt met per jaar met € 337,00 olopend tot € 400,00 per aj.

Risico-paragraaf:

De verdere rijksbezuinigingen op de WSW zijn niet meer realistisch en onbetaalbaar voor gemeenten. Vandaar ook, het mede door het college van B&W ondertekende, manifest 'Investeren in werk voor kwetsbare groepen'.

Aanvullende risico's, zoals opgenomen in de begroting 2020:

- Loon- en prijsontwikkeling;
- Transitiekostenvergoeding bij beëindigen van 'slapende' dienstverbanden;
- Ontwikkeling Rijkssubsidiekorting per arbeidsjaar;
- Terugstroom van detacheringen naar Beschut 2.0;
- Toegevoegde waarde van interne werkzaamheden Beschut 2.0;
- Beschikbaarheid van passend werk;
- Doorstroom van de interne detacheringswerkplaats;
- Ziekteverzuim individuele detachering;
- Te weinig/niet de geschikte kandidaat WSW;
- De vervanging van SW-medewerkers, die vanwege pensionering het bedrijf verlaten, door andere SW-medewerkers wordt steeds moeilijker of lukt niet meer (denk daarbij aan leidinggevend en middenkader dat deels ingevuld is met SW-medewerkers)

Zienswijze

Wij adviseren een positieve zienswijze af te geven ten aanzien van de begroting 2020 incl. meerjarenraming 2021-2023, met in achtneming van de navolgende opmerkingen:

- Het ziekteverzuim is te hoog. Ontplooï acties om dit terug te dringen.
- Aandacht voor de doorstroom van 'beschut' naar (groeps-)detachering en voorkom dat medewerkers terugkeren van detachering naar de beschutte werkomgeving. Denk daarbij aan maatwerkbegeleiding, jobcarving en intensieve samenwerking met werkgevers (werkgeversarrangementen).
- Verhogen van de uitstroom naar reguliere betaalde banen.
- Zo mogelijk voorkomen van een verdringing van bij uitstroom vrijkomende WSW-arbeidsplaatsen door werkplekken voor medewerkers uit de Participatiewet.
- Verlagen van de uitvoeringskosten en bedrijfsvoeringskosten en het bewaken van de balans van de omvang van het apparaat met de afnemende WSW-populatie als gevolg van de natuurlijke uitstroom van de WSW-ers.
- Verbeteren van de toegevoegde waarde (rendement) van de werkzaamheden bij Detacheringen en mogelijk bij Beschut 2.0.
- Deze opsomming laat onverlet dat verwacht mag worden dat de GR alles in het werk stelt om de kosten op een verantwoorde manier te verlagen, de opbrengsten te optimaliseren en de tekorten op de uitvoering van de WSW te beheersen en terug te dringen.

11. Bijlagen

1. De concept-jaarstukken 2018 GR WOZL
2. De conceptbegroting 2020 en de meerjarenraming 2021-2023 GR WOZL.
3. De concept-jaarrekening 2018 GR WSP
4. De conceptbegroting 2020 en meerjarenramingen 2021-2023 GR WSP

Het college van burgemeester en wethouders van Valkenburg aan de Geul,

L.T.J.M. Bongarts
algemeen directeur/gemeentesecretaris

dr. J.J. Schrijen
burgemeester